

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravištvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 253.

V Ljubljani, v soboto 3. novembra 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z dnem naročbe.

Novim naročnikom moremo postreči še z vsemi izišlimi številkami „DOMOLJUBA“.

Vredništvo in opravištvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Katoliki Avstrije!

Odbor za priprave katoliškega shoda na Dunaji poslal nam je naslednji poziv:

Jednajst let je minolo od prvega in doslej jedinega katoliškega shoda za skupno državo. Tisočkrat razlegal se je glas za drugi katoliški shod. In v resnici! opravičene so te želje. Minoli so časi, ko je mogel priprosti vernik, navadni meščan omejiti se na svoje zasebne stvari. Danes sili položaj cerkve vsacega katolika, da brani najvišje koristi, razmere človeštva ga silijo, da se prime resnega socialnega dela.

Zato je treba, da se sčistijo ideje, zjedinijo želje in poživi moško navdušenje za delo.

Skušnje pa učé, da občni katoliški shodi mnogo pripomorejo, da se izpolnijo ti pogoji. Jasnost širijo omikani moške iz raznih krajev in stanov z mirno in prosto besedo, moške, ki ljubijo resnico, četudi zahteva žrtve.

Jednost pospešuje trdna vez zvestobe in udanosti pastirjem cerkvenim in vednemu najvišjemu poglavarju; jednost pospešujejo združena srca, ki bi-jejo katoliško in katerim se je treba le združiti, da se razumejo.

Navdušenje vzbuja pogled na veliki zbor, ki javno pokaže svojo vero in v katoliški zvestobi rešuje velika vprašanja človeštva.

In ko se razide zbor, širijo se tudi z vsakim vdeležnikom po širni državi ideja, načrt in navdušenje ter povsod pojasnjujejo, vsejajo in navdušujejo za sveto delo.

Na delo torej, čas je ugoden. Socialna beda sili ves svet, da se temeljito prenovi družbeni red; storimo mi svoje skupno za veliko delo. Bliža se koncu leto petdesetletnice sv. Očeta, praznujmo ta konec s katoliškim dejanjem. Bliža se štiridesetletnica Nj. veličanstva našega cesarja: praznujmo jo s patrijotičnim dejanjem. Zberimo se na občni katoliški shod, in ta naj bo pričetek pomlajenih katoliških teženj, odločnega delovanja do pravega namena v jednosti.

Katoliško bomo delali, če pospešujemo cerkveno mišljenje in hotenje, a bo tudi patrijotično delovanje, ker pospešuje socialni mir, in ker krepki katoliški duh krepi Avstrijo, ker Avstrije podlaga sloni na katoliškem krščanstvu.

Zato, katoliški možje vseh dežel in jezikov habsburško-lotarinške monarhije, pridite in vdeležite se drugega občnega katoliškega shoda za vso državo, ki bo na Dunaji od 26. do 29. novembra.

Velika vprašanja sedanjosti bodo se tam obravnavala. Najbolj pereče, socialno vprašanje obravnavalo se bode najboljše. Pretresavala se bode opravičena zahteva vseh zvestih katolikov verske šole. Resno in vestno obravnavala se bodo načela, po katerih naj se vravnata pouk in vzgoja.

Gojitev vednosti in umetnosti, kakor so na blagor človeštvu in na čast viru vse modrosti, bode predmet skupnih posvetovanj.

Gledé na časnikarstvo in slovstvo, ki si je v sedanjih časih na vseh poljih človeškega

življenja pridobilo tolik vpliv, bode se posvetovalo, kako naj bi tudi mi svoje povzdignili do prave veljave, da podpiramo z njim prestol in altar ter rešimo milijone časne in večne nesreče.

Pazljivo bode se razpravljalo o vsem, kar moremo prištevati h katoliškemu življenju in društvenemu delovanju.

Katoliki Avstrije! Ne pustimo, da bodo kdaj rekli naši vnuki: „Naši očetje so bili malomarni za vsa velika vprašanja človeštva, prekratkovidni, da bi je cenili, preozkosrčni, da bi se združili; preboječi za delo in žrtve.“

Torej združeni v boj sedanjosti! To nam zagotovi blagoslov prihodnosti.

Ker pa je Gospod posebne blagoslove obljubil onim podjetjem, ki so priporočena njegovemu božjemu Srcu, izročimo ta drugi občni avstrijski katoliški shod v varstvo božjemu Srcu Jezusovemu in prosimo vse, ki ljubijo Boga in njegovo sv. cerkev, cesarja in domovino, naj prosijo v molitvi presveto Srce Jezusovo milosti in blagoslova za važno in veliko delo, katero pričenjamo.

Na Dunaji, Vseh svetnikov dan 1888.

Anton grof Pergen,
načelnik.

Franc Aumayr.	Dr. Gustav Müller.
Egbert grof Belcredi.	Janez Neumann.
Henrik grof Brandis.	Karol grof Nostic.
Franc Bulić.	Dr. Jos. Oelz.
Karol grof Chorinsky.	Eduard grof Pálffy.
Franc grof Falckenhayn.	Anton Pinzger.
Dr. Viktor Fuchs.	Dr. Josip Poklukar.
Josip grof Fürstenberg.	Dr. Alojzij Rapp.
Maks baron Gager.	Franc baron Reger.
Dr. Benedikt Gsell.	Dr. Franz Schindler.
Aleks. baron Helfert.	Karol grof Schönborn.
Alojzij baron Hippoliti.	Anton Schöppfleuthner.
Andrej Jordan.	Franc Schuch.
Nikolaj Karlach.	Josip Schum.
Alojzij Karlon.	Peter Spelina.
Dr. Teodor Kathrein.	Ferdinand grof Spiegel.
Dr. Janez Kulac.	Jozef Thurnher.
Hans grof Ledebur.	Albert Wildauer.
Alojzij princ Liechtenstein.	Ernst knez Windischgrätz.
Ferdinand princ Lobkovic.	Henrik baron Zessner.

1. Oglasila sprejema dr. Simon Hagenauer na Dunaji, I., Wollzeile 3, in sicer do 15. novembra.

2. Vsak vdeležnik plača za troške katoliškega shoda in za stenografično poročilo, ki se bo vsakemu doposlalo, 3 gld. Ta svota naj se priloži

LISTEK.

Sviftijada.

(Osemtrideseti spev.)

Da zima že kima, spominjajo nas prenapolnene slovenske gledališke predstave, mej katerimi se izvrstno zabavajo narodnjaki. V istini, gledališča potrebujemo ljubljanski Slovenci, saj nam ne ugajajo slovenske predstave v čitalnici, samo zaradi tega ne, ker se vršé pod narodno streho in ker smo v nevarnosti, da bi se nam izcimilo po predstavah v čitalničnih prostorih živahno in doslej pogrešano narodno življenje.

Kako prijetno dé našemu Srcu ob tej priliki, da še nemamo „nadepolnega“ „Narodnega doma“ in da ga še dolgo imeli ne bomo. V kakih škripcih bi bili naši prvaki. Ne vedeli bi namreč, kje bi se bolje obrestoval podeljeni kapital, — ali v bodočem gledališču, ali v „Narodnem domu“, ki mora biti vsaj dve tretjini manjši od današnje čitalnice, ako

hočemo, da ga ob prazničnih prilikah le polovico napolnimo.

Ni ravno posebno hvalevredno in zaslužno, da smo Slovenci hipoma tako radodarni — zabavnim namenom. Denar ima sedaj malo veljave, to kaže marsikaj na Slovenskem in v beli Ljubljani. Tudi gosp. finančni minister je v zadregi z denarjem, ker mu bo za prihodnje leto v blagajnici preostalo nekaj tisočakov. Puške imamo in drugo orožje, smodkam ni treba znižati cene, ker se sedaj razkadí še več tobakovega dima nego prej v cenejši dobi, in „šnopsarji“ se menda tudi ne bodo bolj šali državni blagajnici na škodo.

Ako pa bode v istini do bodoče jeseni sezidano novo gledališče, v nevarnosti so naši žepi, da se jim vrnejo vplačane delnice „Narodnega doma“ in sicer predno nam reši kakov modroslovec uganko, na katerem prostoru bode sezidan.

In vendar je potrebno novo gledališče, ker sedaj ne potrebujemo drugih potrebnejših naprav. Kje pa bi naš srednji stan in če bi ga mogel pokazati, da je res naroden? Kako bi sicer mogli pisati čas-

niki, da je ta ali oni narodnjak „vrl“, „vzgleden“, „požrtovalec“ itd.? Če so naročeni na vse potrebne časnike in so vpisani v vsa narodna društva, torej je potrebno tudi novo gledališče. Naše blage žene in njihove hčere morajo javno pokazati, kako prijetno žuboré nemški, in ne samo doma v družinskem krogu. In kako galantni, dovtipni in šegavi so nemški gospodiči, a slovenski so tako pusti in nerodni.

Tudi bi bil prestopok tolikrat imenovanega paragrafa o ravnopravnosti, ko ne bi naši narodnjaki svojih trditev podpirali z nemškimi dokazi. To so vsaj dokazali pri napisih v deželni muzeji. No, pa tudi na javnih napisih beremo ravnopravnost. Koliko bolj vleče v krčmo, ako ima napis „Gasthof“ nego „gostilna“. Koliko bolj diši jed, ako si jo izbereš na nemškem jedilnem listu. Vse moramo meriti z nemškim merilom, in če to ne gré, priskoči nam latinščina ali francoščina na pomoč.

In da je res novo gledališče potrebno, dokaz nam je i to, ker se v sedanjem slovenskem gleda-

oglasilu. Prostovoljni doneski bodo se z ozirom na velike troške priprav hvaležno sprejemali.

3. Gospodje, ki osebno ali po stanu in službi niso znani odboru, naj oglasilo priloži priporočilo jednega imenovanega odbornika in dokazilo svojega delovanja v katoliških društvih.

4. Vsako oglasilo naj ima popoln naslov in vsa druga naznanila v smislu točke 2. in 3., ker bi se vsled kratkega časa in mnogobrojne vdeležbe na nepopolna ogasila ne mogli ozirati.

5. Vdeležniki dobé, kolikor bo dopuščal prostor, ali takoj ali pa najpozneje koncem določenega časa za ogasilačasne karte, katere naj hrani vsak vdeležnik kot legitimacije za znižane cene na železnicah. Za točasno karto more vsak dobiti vstopnico k shodu pričeni z dnem 22. novembra pri dr. S. Hagenauer-ju.

6. Z vstopnico more se vsakdo vdeležiti zborov in posvetovanj katoliškega shoda, in sicer v pripravljalnih sekcijah in polnih sejah. Izdajale se bodo še posebne karte brez tekočih števil, s katerimi more vsakdo priti v vse prostore hiše (Musikvereinsgebäude), izvzemši oni prostor, ki je odločen za cerkvene dostojanstvenike, častne goste in za katoliško stvar posebno zaslužne može.

7. Po končanem shodu dné 29. novembra bo skupen obed, katerega pa se bo zaradi tesnih prostorov moglo vdeležiti le omejeno število oseb; cena za couvert brez pijače 3 gl. Ta svota naj se priloži takoj oglasilu za shod. Pristopnice k obedu se bodo izročevale z vstopnicami (vide 5), ali pa se bodo vračale svote, ako bo število že polno.

8. Kdor bi se oglasil pa ne mogel priti k shodu, vrne najčasno karto in vstopnico, da se drugim postreže.

9. Odbor je preskrbel, da bo vsakemu naznanil na Dunaji pripravno in ceno bivališče. Imenik takih hotelov dobil se bo v pisarni katoliške „ressource“ (I., Annagasse 9) in pri razdelitvi vstopnic (I., Wollzeile 3).

10. Odbor se je potrudil, da bi pri vseh železniških upravah dobil znižane vozne cene. Mnoge železnice so dovolile znižane cene; c. kr. državne železnice, južna železnica itd. pa zahtevajo svoje, uradne legitimacije, katere pa se morejo dobiti po odboru. Torej naj vsakdo prej ko mogoče naznani odboru železnico in postajo, kjer bo vstopil.

Govor poslanca Kluna

v XVI. seji deželnega zbora, 20. septembra t. l., o gimnaziji v Kranji.

(Konec.)

Gospod minister je izprevidel, da ljubljanska gimnazija ne bode mogla zadostovati učencem, ki hočejo prestopiti v srednje šole, on obeta vsled tega potem obrtne šole in drugo, kar še potrebujemo. Potem bi število tako narastlo, da ne bi bilo v nobeni pravi primeri z drugim prebivalstvom ljubljanskega mesta. In ker se zlasti dijaki višjih šol ne dajo v škatljicah hraniti, utegne se pri jako vskipečem značaji naših mladenčev kaj lahko pripetiti, da se mladi ljudje začno brigati za reči, za katere se ne smejo brigati, in prično marsikaj, kar ima zanje slabe nasledke, katere šele prepozno čutijo. Ravno zato so manjši kraji nekoliko pripraviši za srednje šole, ker ni toliko zapeljivih prilik, kjer politično strankar-

stvo, kakor se ravno gledé Kranja omenja v že prej omenjenih poročilih, ni tako napeto in narodni prepir učence tem manje odvrta od učenja, ker jim tako lahko ne pridejo v roke politični ščuvalni listi — na katere liste se misli, ali na nemške, ali na slovenske, tega vam ne morem povedati, pa to vsak med vami lahko ugane.

Še iz drugih ozirov ne bode lahko, kakor misli gospod minister, napraviti v Ljubljani drugo gimnazijo. Sedanje gimnazijsko poslopje ne zadostuje; nekateri razredi so v prostorih, ki bi bili primernejši za vlažne kleti, nego za šolske sobe in ne zadostujejo ne zdravstvenim, ne šolskim zahtevam. Pa tudi ko bi zadostovali, bilo bi težko drug zavod spraviti pod isto streho. Kdor se spominja še časov, ko sta bili gimnazija in realka pod isto streho, vé, koliko je bilo preprirov in ravsa med učenci, in vodstvo je težko vzdrževalo red, in zato se zmiraj uresničuje neki star pregovor: „dva petelina na enem kupu ne storita dobro“. (Smeh.) Treba bode, ako se v Ljubljani napravi nova gimnazija, misliti na to, da se preskrbi novo poslopje, to pa ne bode le malo stalo; za dovolitev novega zidanja treba bode privolitve državnega zbora in zatorej sem se jaz v lanskem zasedanju usojal slavnemu zboru priporočati, naj raje pri ministerstvu zahteva obstanek kranjske gimnazije, kar bi bilo za državne finance mnogo boljše, nego v Ljubljani napravljati novo gimnazijo. In jaz mislim, da bode visoki državni zbor, pretresujoč mojo resolucijo, gotovo tudi gledal na denarno stran in morda ravno iz teh razlogov podpiral naše težnje in ministerstvu priporočal, naj raje pusti kranjsko spodnjo gimnazijo, nego napravi v Ljubljani novo; in to bode tem raje storil, ako vidi, da s tem ne ustreza le državnim financam, temveč tudi želji našega ljudstva in potrebam naše dežele. Zato prosim, gospôda, da sprejmete predlog, kakor vam ga je stavil upravni odsek.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. novembra.

Notranje dežele.

„Oesterr. Volksztg.“ je pisala: V vredništvu pod pokroviteljstvom prestolonaslednikov izhajajočega dela „Die oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“ je navstal razpor. Na dnevnem redu zadnje seje je bila razdelitev poročil o Češki. Češki člani so zahtevali, da se skupno izdelajo spisi o Češki, Moraviji in Sileziji, slično zvezkom o Ogerski. Predsednik - prestolonaslednik je to odklonil, češki člani pa so vložili svoj protest zoper to odklonitev. — To je bila nesramna izmišljena laž, kajti v vredništvu ni niti eden član češke narodnosti ter bo češka kraljevina prišla v napominanem delu na vrsto še-le v dveh letih. To vse je moral napominani list tudi sam priznati. Ta zadeva pa nas uči, kakó skušajo fakijski listi grdit Češki — slovanski narod pred svetom; v tej svoji nakani se tudi ne straše zapletati prevzvišene prestolonaslednikove osebe v svoje laži.

Nova orožna postava, koja je vlada še enkrat pregledala in popravila, predložila se bo v nekaterih dnéh obema državnima zboroma. Poravnana so neki že vsa nasprotja v tej zadevi mej obeustranskima domobranskima ministroma.

Dunajski listi poročajo, da bo odstopil *ogerski minister prometa*, pl. Baross, ker si je nakopal v „merodajnih“ budimpeštanskih krogih preveč protivnikov. „Pester Lloyd“ temu odločno oporeka.

tekmovalca g. S—n. Kako naj se slavno in vredno maščuje torej Swiftijanec zaradi očitanja, da je „homo novus“ mej rogovileži in da niti „Slovenčevih“ listkarjev zadnjih treh let nema v spominu? Ta maščevalna misel provzročila mi je minoli teden nepopisljiv trud. Iskal sem namreč zaradi svojega slabega spomina najmanj tri dni in tri noči po latinskih klasikih po g. S—n izvirni citat:

„Ter, quaterque beatus, qui procul negotiis rus suum fodit.“ Niti Ovid, niti Vergilij, niti Horacij, niti Pro-percij, niti Katul ni prišel na pomoč moji pozabljivosti.

Pač sem našel nekaj podobnega v Vergiliji in nekaj v Horaciji, a čistih navedenih besed nikjer. Poslednje izpričuje, da ima gosp. S—n izvrstno latinsko pevsko žilo, — ali pa da je obdarjen tudi nekoliko s Swiftijančevo pozabljivostjo. Naj bode, kakor hoče! Za latinske izvirne in ponarejene citate se ne bodeva lasála, a piti hočeva kupo terana skupaj, kedar se spoznava in snideva osobno pod streho s smrekovim vršičem, na „pereat“ najine pozabljivosti.

Sicer bi imel še mnogo govoriti z gosp. S—n

Vnanje države.

Iz Rima se brzojavno poroča: *Papež Leon XIII.* namerava izdati okrožnico, v koji protestuje zoper to, da se je s pomočjo nemškega cesarja proglasil Rim kot italijanska prestolnica. Papeževa kurija se bo do zadnjega upirala ter se pri tem zanasa na podporo Francije in Avstrije. — Ta vest je popolnoma izmišljena, kajti do danes ni nikomur znan dogodek, s kojim bi se bil proglasil Rim kot italijanska prestolnica.

Ruski posredovalec pri *Vatikanu*, Izvoliski, je zopet došel v Rim. Kakor pravi „Germania“, obetajo obravnava ugoden vspeh. Rusija je načeloma priznala legacijo; razprava bo vodil msgr. Agliardi.

Srbsko kraljico Natalijo je Piročanec bajé prosil, naj mu odvzame nadaljno zastopstvo. — O bodočem volilnem boji se poroča „Pol. Corr.“: „Radikalna stranka bo postavila v vseh volilnih okrajih svoje kandidate. Tudi osrednji odbor naprednjakov je pozval svoje pristaše, naj se povsodi živahno vdeležijo volitev. Edini liberalci se do sedaj še niso oglasili v tej zadevi.“

Ruskemu carju je z jako prisrčno brzojavko čestital avstrijski cesar na čudoviti rešitvi iz smrtne nevarnosti. Isto sta storila tudi francoske republike predsednik Carnot in srbski kralj Milan. Iz Peterburga se še enkrat potrjuje, da se je nesreča pripetila le vsled neke pomote, ker je strojevodja vozil na dotičnem ovinku s hitrostjo 60 kilometrov v eni uri namesto 17 kilometrov, kakor to predpisuje vozni načrt.

Nemški cesar bo po trditvi „Nat. Ztg.“ obiskal prihodnjo jesen grškega kralja povodom prestolonaslednikove poroke. — Volitve v pruski deželni zbor niso posebno premenile razmer raznih strank. Izgube imajo edino le prostomisljeniki, a še to neznatne.

Grški kralj je posebno odlikoval pri predvečerašnjem družinskem obedu avstrijskega odposlanca admirala Sternecka, kojemu nasproti je večkrat izrazil svojo hvaležnost za poslano mu čestitke s strani avstrijskega cesarja, cesarice in članov cesarske družine. Zvečer si je kralj ogledal razsvetljavo mesta. Ko se je peljal mimo avstrijskega poslanstva, zasvirala je godba ladije „Greif“ grško himno, kar ga je vidno vradostilo.

Nizozemski „Staatscourant“ je predvečerašnjim objavil izvestje, da se je shujšala bolezen kralju, vendar pa se še ni bati hitre smrti.

Izvirni dopisi.

Iz Št. Vida nad Ljubljano, dné 26. oktobra. (Cesarska svečanost.) V nedeljo dné 14. oktobra praznovala je fara šentvidska svečano slavnost štiridesetletnega vladanja Njeg. veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. V ta namen sestavljeni slavnostni odbor, obstoječ iz predstojništva cerkvenega pod vodstvom g. župnika Volca, iz vodstva četverorazredne ljudske šole, iz narodne čitalnice pod vodstvom g. predsednika M. Tomca, iz kat. rokodelskega društva pod vodstvom g. tajnika A. Belca in odbora za ustanovitev prostovoljne požarne brambe pod vodstvom g. Frana Lovšina, rešil je nalogo svojo povsem izborno, da, izborneje, nego se je li gledé na mnogotere ovire in neprijetnosti, ki so mu pretile, moglo pričakovati. Obširni, iz 16 točkov obstoječi program prinesel je že „Slovenec“ v 234. svoji številki; dovoljeno naj mi bo le v kratkih potezah opisati izvršitev njegovo.

Če te je, dobrovoljni čitatelj, v soboto dné 13. t. m. nanesla pot proti čednej naši vasi, gotovo te je iznenadovalo izvanredno svečano zvonjenje in streljanje, ki ti je od fare in podružnic donelo na

(Dalje v prilogi.)

lišči ne predstavljajo igre v kostumih à la „Boccacio“, „Die schöne Helena“ itd. Ako pridejo nemški komedijantje v Ljubljano, trgajo se narodnjaki za vstopnice, ker je tuje, ergo boljše. Nemško gledališče, to širi omiko, blaži ukus in kaže pot v življenje. Risum teneatis amici! Torej na noge zidarji in tesarji, novega gledališča je treba, ker sicer sedanjega rodú otroci pozabijo nemški!

Izpričuje nam še jedno znamenje, da zima že kima, namreč snujejo se zopet veseli „Sokolovi jour fixi“, prijetni večeri „Pisateljskega društva“, kjer je zopet tolika gneča, kakor v minoli sezóni, in pa „javni“ boji slavnih slovenskih listkarjev. Poslednji so v istini nesebični in požrtvovalni, kajti vse svoje smešne in nesmešne slabosti odkrivajo javno drug drugemu.

Exempli gratia „požehal“ je — sit venia verbo! — g. S—n javno Swiftijanca, očita joč mu, da nema prav nič pisateljskega spomina, sicer bi moral vedeti ali pa čutiti, da on že dolgih deset let polni predale „Slovenca“ ali pa udriha po slovenskih slabostih. In danes namerava „zmungati“ Benjamin slovenskih beletristov, ki tudi nekaj let nadleguje slovenske časopise s svojo sitnostjo, svojega mlajšega

pod črto, a morda me ne čuje več, kajti daleč je iz-pod črte gori v prvem nadstropji, kamor se je preselil in me zapustil samotarja globoko pod seboj.

In vendar si upa Swiftijanec, akoravno je listkarski Benjamin, podati nekaj dobrovoljnih svétov svojemu tovarišu g. S—n na pot v zračne politične višave k gosp. trikotniku. Zapomni naj si g. S—n, ki je trdil, da je rogovil nekđaj vspešno nad črto, da je danes politično rogoviljenje pri nas popolnoma v „anatemu“. Ako ne verjame poslednjega svojemu mlademu svetovalecu, potrudi naj se k g. „s“ v „Narod“ in izvedel bode natanko, kako ščipljejo naši politiki preširne politične rožičke in kako malo je v čišlih v Slovencih časnikarsko rogoviljenje. Zaradi tega si je premislil Swiftijanec, ki je tudi hotel pričeti rogovoliti nad črto, kakor je bila tudi nekđaj — davnaj njegova nesrečna navada.

Rogoviljenje je dandanes le pod črto dovoljeno in zanimivo. Kako prijetno se bode godilo v bodoče Swiftijancu. On bode jedini slovenski rogovilež. Bal se ne bode tudi v bodoče visokih politikov nad črto in pojl jih bode s pelinom in čmeriko, če mu bodo delali z „rogoviljenjem“ konkurencijo.

Swiftijanec.

uho. To so ti bili prvi pojavi pričetne slavnosti. In če si pospešil korake in prišel do tuj, kjer se ti najlepše odpre pogled na našo vas, gotovo si se zavzel, videč jo vso v zastavah in zastavicah. Videl si, kako se trudi vsakteri, da bi kolikor najlepše ozaljšal domovje svoje, da bi prekosil ali vsaj dosegel soseda svojega, — kako bi najlepše pokazal ljubezen in udanost do onega, kojemu na čast diči svoje domovje. — A najlepša te je še čakalo. Komaj je zagrnil večer s temnim plaščem svojim vas v polumrak, zapeli so zvonovi pri fari in podružnicah še bolj veličastno in svečano ko prej; izpod bližnjega „Grička“ pa so odmevali gromoviti poki iz možnarjev in topičev — in ta grom in don razlegal se je v mogočnej harmoniji čez hrib in dol v tiho noč. Ob enem pa so zaplapolali po bližnjih hribih in gričih — celo na Šmarjni gori — kresovi, v vasi samej pa je zablestela lučica pri lučici, razsvetljajoča noč v svetel dan. To ti je bila razsvetljava, s kojo je prekosil St. Vid sam sebe! To dalo se je le videti, — opisati ne! Hiša premožnega ko kočica siromaka bliščala se je v stoterih lučih in lučicah. — Med vsemi pa se je odlikoval pač najbolj zaradi lične razsvetljave in lepih transparentov društveni dom sv. Jožefa, za tem hiša g. M. Tomca, župnijski dvorec, hiša g. Belca, Lorenčeva, Jožefova, gospé Josipine Zakotnikove, šola i. d. Po vasi pa se je premikal poleg mnogobrojnih domačih in tujih občudovalec pevaje cesarsko himne in druge priljubljene ji pesmi spreved šolske mladine pod vodstvom učiteljstva. Učenci nosili so baklje in svetilnice. Pred hišo gospice Ivanke Zakotnikove, botrice nove šolske zastave, ki se je imela drugo jutro blagosloviti, zapela je mladina tri lepe domače pesmice in na to se razšla.

Pozno v noč so še goreli kresovi po hribih in lučice po oknih, dokler jim ni zmanjkalo redilne snovi in ni ugasnila in zamrla jedra za drugo. A ž njimi ni ugasnila in zamrla ljubezen v srcih šentviških faranov do preljubega vladarja, gorela je in bode gorela na veke z najmogočnejšim plamenom — a oni večer pokazala se je v dejanji v najlepšem svitu! . . .

Iz Velikih Lašič, 1. novembra. V dan 28. p. m. umrl je gospod Janko Gruđen, not. kand., po dolgotrajni bolezni. Pogreb je bil dne 30. p. m. Vdeležila se ga je vsa inteligencija tukajšnja. Njegovi prijatelji zapeli so mu mило nadgrobniico, in v marsikaterem očesu zaigrala je solza. Bil je ranjki jako nadarjen nadepolu mladeneč, vrl narodnjak, poštena, blaga duša.

Služboval je zadnji čas v Novem Mestu, kjer ga je radi njegovega odkritega značaja vse ljubilo. Bolehal je že dlje časa ter šel v svoj rojstni kraj iskat si zdravja, a neizprosna smrt končala je mlado življenje. Nad njegovo gomilo plakajo njegovi roditelji, katerim je bil edini sin, plakajo njegovi prijatelji. Naj v miru počiva!

Iz Karlovca, meseca vinotoka.*) Dne 28. m. m. oznanil je „Slovenec“ v dopisu iz Karlovca, da slavi mnogospoštovani, velečastni o. Gilbert Gravel, najstarejši vredni član karlovskega samostana, redki slovesnosti: 50letnico svojega redovništva in 70letnico svoje starosti. Gotovo bode zanimalo njegove prijatelje, kolege, znance in čestilce njegove zvedeti, kako ste se vršili ti slovesnosti.

Vršilo se je vse prav lepo in ginljivo. Prva slavnost imela je seveda samo samostanski značaj; razvila se je torej le v krogu bratov v samostanskem zidovji.

Druga slavnost pa bila je slavljenja od stotine Karlovčanov, katerim je bil ljubki starček nekada katehet in učitelj. Ta slovesnost bila je občna, srčna, uprav slovesna. In kako ne? Saj so najodličnejši možje in družinski očetje karlovskega grada njegovi učenci. Ti njegovi dijaki pred mnogo mnogo leti — še danes grejejo ljubezen v srcu in čuvajo hvaležnost napram možu, ki jim je prvo seme plemenitih nauk sadil v mala nežna srca njihova. Zato se je vse žarilo in snovalo že osem dni preje po Karlovcu, da se dostojneje, lepše, slavneje pripravi slovesnost.

Dne 2. vinotoka služil je ob 10. uri velečastni jubilar slovesno sv. mašo. Popeval jo je s čistim, krepkim glasom, da se je vse čudilo in govorilo, da skoro ni verjetno biti tako čvrstim in čilim pri tolikih letih. Mej sv. mašo popevalo je na koro dru-

štvo „Zora“ tako lepo, da je bila zares milota in krasota. Polna je bila farna cerkev odličnega občinstva. Okolu altarja pa so obkrožili starčka, celebranta, njegovi nekdanji učenci kot neka častna garda; zamislili so se bili sigurno ti odrasli možje ingospodje nazaj za celih 40 let, v lepa mladostna leta, ko so nekda sedeli v šolskih klopih ter zrl v mило, vedro, pošteno lice ljubljeneega jim patra učitelja. Gotovo so jim srca bila polna tople zahvale do Stvarnika, da jim je dovoljeno videti tega gospoda v takej starosti pred Gospodovim altarjem darovati sv. daritev za njih blagor, za mir in pokoj ranjcih jim sošolcev.

Po sv. maši opravi g. svečar predpisano mašno zahvalnico. Mej tem mu naredé njegovi učenci častni dvored do refektorija.

Jubilar prišedši iz zakristije hvali se čč. gg. s pokloni, gre v obednico, ljudstvo pa za njim. Vse je bilo gineno do solz, ko potem stopi najstarejši njegov učenec do častitljivega starčka ter mu v iskrenih, toplih in krepkih besedah izrazi svojo in svojih tovarišev ljubezen in udanost, izraža veselje in radost, ki jo občutijo vsi danes; nadalje slika njegove zasluge, ko mu vošči v imenu vseh še „mnogaja leta“ ter mu podá v znamenje hvaležnosti srebrno, znotraj pozlačeno tobakiro z napisom: Uspomena 70-godišnjice od zahvalnih djaka.

S solznimi očmi, ginen do srca, zahvali se starček: „Draga gospoda, nekada moji mali, ljubljani otročiči, sedaj pa odrasli, odlični meščani slavnega starega Karlovca! Sestali in zbrali ste se okoli mene, kakor mi je govoril Vaš govornik, z namenom, da me pozdravite in mi čestitate od srca k današnjemu dnevu, meni siromašnemu stareu, v večjo proslavo moje 70letnice, katero v sedanjé dóbi malokateri doživi, kakor je omenil poprej moj čestitelj, in da izkažete v tej lepeji priliki svojo javno zahvalo za vse one nauke, ki sem Vam jih polagal pred 40 leti v mlada, nepopačena, nežna srca otroška. Dragi moji! Tudi meni srce govori in narekava ljubezen do Vas, tudi jaz iskreno odhvalim vsem, ki ste tukaj zbrani okoli mene, tú v samostanskem refektoriju, kot pred toliko leti v samostanskej šoli. Zahvala Vam na ljubavi, na čestitki, na ovacijah, na uspomenu, na daru. Posebno pa mi gane srce in mihi čustva, vzbuja radost in tiho veselje, ko vidim Vas nekdanje otročiče, da ne zabljate svojega učitelja. Gotovo, ker se spominjate mene, spominjate se i mojih nauk, ko sem Vas izpodbujal spoznavati Boga, ljubite stariše in bližnjega, živite tako zanaprej, da bodete dopadljivi Večnemu in ljudem, enkrat pa srečni in blaženi v večnosti. Imejte me tudi v prihodnje v spominu! Jaz hočem prositi Vsemogočnega, naj tudi Vam dá dočakati častitljivo starost v vseh Vaših stanovih, ki jih zastopate, naj Večni Oče rosi blagoslov na Vas in Vaše otroke!“ Burni „živio“ zaori po samostanskih prostorih.

Zatem je bil zajutrek. Prisotni so bili vsi bivši učenci, katerih je bilo nad 50 ter so tudi oskrbeli vse potrebno.

Tudi k obedu povabljeni so bili odličnejši meščani. Seveda se je tú napivalo, pelo in veselilo, saj so take slovesnosti redke in bodo še redkejše.

Po obedu čakal je voz, da odpelje svečarja in veleč. o. Gilberta v Dubovac, v gostilno 84letnega poštenjaka Maretića. Ondi bil je banket. Bilo je polno veselja, navdušenosti, lepih govorov, krasnih zahvalnic do 10. ure zvečer.

S tem zakončam je bil zares lep dan, svečanosten dan, nepozabljiv čast. starčku, nepozabljiv njegovim čestilcem.

Zakaj sem vse tako popisal? — Iz radosti, iz navdušenja, da znajo naši brati-mejaši tako ceniti svojega učitelja, da znajo toliko zahvalnosti i v veku današnjem, v katerem je sicer „nehvaležnost plačilo dobrotam“. Naj se nauči naša mladina iz tega vzgleda spoštovati, ceniti, hvaležna biti — svojim učiteljem! Za Bogom in stariši so oni nam prvi. Učitelj nam je tretji oče.

Svečarju pak, č. o. Gilbertu, srčni, odkriti: Živio, još mnogo godina!

Kranjska dež. zaveza požarnih bramb.

Ker je visoka deželna vlada zavezina pravila z odlokom dne 10. septembra t. l. vsprejela na znanje in tudi zadostno število kranjskih prostovoljnih požarnih bramb cglasilo se k zavezi, imel je torej predzadnjo nedeljo zavezini odbor, izvoljen od prvega kranjskega požarno-brambovskega shoda, svojo prvo

sejo. Seji so prisustvovali gospodje: Predsednik Doberlet (Ljubljana), Adlešič (Šmartno), Gustin (Novo Mesto), Jurca (Veliki Otok), Rütting (Ljubljana), Verbič (Bistra), Ahčin (Ljubljana). Hinterlehner, Jäger, Hain bili so zadržani.

1. Predsednik pozdravi prisotne ter jih prosi izdatne podpore v blagor nameravanega smotra in poročá, da so doslej pristopile zavezi nastopne požarne brambe, in sicer pismeno: Kamnik, Krško, Domžale, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji, St. Jarnej na Dolenjskem, Vrhnika, Horjul pri Dobravi, Trebnje, Novo Mesto, Vič-Glinjice pri Ljubljani, Veliki Otok, Kranj, Borovnica in Ljubljana, vkupe 15 požarnih bramb. Ker so izpolnjeni vsi pogoji za pravni obstoj, proglašá predsednik torej zavezo za ustanovljeno, kar se je slavnemu mestnemu magistratu objavilo.

2. Predsednik dalje naznanja, da je že slavnemu deželnemu odboru izročil prošnjo za podporo gledé pospeševanja zavezinih namenov. Odbor to odobri.

3. V pretres pride vprašanje, kedaj se ima po pravilih ustanovljeni zavezini prispevek pobérati, in po predlogu g. Verbiča (Bistra) se sklène, da se ima isti izterjati meseca januarija prihodnjega leta za leti 1888 in 1889.

4. Po ljubljanskih členih odboru predloženi seznam in popis o društvu in požarno-brambovcih se z malo izjemo potrdi ter sklène, da se isti natisne, in take popisane póle dopošljejo zaveznim požarim brambam. Slednje imajo v te póle vpisovati vse dogodjaje in stanje, bodisi društvo, bodisi društvenike zadevajoče, ter vsako leto januarija meseca s svojimi doneski vred poslati zaveznemu odboru prepis tega seznama, koji je prej podpisal odbor.

5. Dalje je bilo skleneno, da se imajo vse zavezine požarne brambe pregledati še tekom letošnje jeseni, in se pooblasté v to nadzorstvo gospodje Doberlet, Ahčin in Šantel; isti imajo nalog svoj izvrševati s tem, da v to pritegnejo še iz dotičnega deželnega kraja izvoljene odbornike. Dotično pooblastilo napiše odbor.

6. Z ozirom na velevažni pomen, koji zavzimalje novinarstvo v vseh javnih zadevah, naroča se nekaterim odbornikom, da isti usprosiyo sl. vredništva treh tu izhajajočih listov blagohotne podpore gledé požarnobrambovstva in deželne zaveze.

7. Odbor je tudi sklenil, da se vdeleži in pridruži čestilni spomenici avstr. požarnobrambovskih zavez do Nj. veličanstva cesarja povodom njegovega štiridesetletnega vladanja ter odobri v tem oziru dotična izvestja, koja je odposlal predsednik g. Czermaúku (predsedniku osrednjega odbora).

8. Verbič (Bistra) utemeljuje prošnjo do družbe južne železnice, naj bi ista dovoljevala brezplačno vožnjo ali prevažanje pomočnih ognjegascév in gasilnega orodja po železnici. Odbor pritrdi temu predlogu in se predloži prošnja.

9. Novomeški zastopnik, g. Gustin, izraža željo, da bi se prihodnja seja vršila prav kmalu; predsednik obljubi tej želji ustrezati ter zaključi po dvehurnem zborovanji sejo.

Dnevne novice.

(Novemberski avancement) pri deželnih brambovcih. Imenovani so: V 25. bataljonu stotnik R. Scheriau majorjem, stotnikoma prve vrste stotnika R. Lutschounig v 25. in A. Šrankovič v 24. bataljonu. Imenovani so dalje v neaktivni službi nadporočniki: R. Doležalek, Mat. Belca, Franc Kobler v 24., J. Mohar in J. Orešek v 25., Karol Pirc in Al. Kapun v 82. bataljonu.

(Tržaški vodovod.) C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini je naznanilo tržaškemu magistratu, da je družba južne železnice vložila pri poljedelskem ministerstvu rekurz proti odloku kranjske deželne vlade o tržaškem vodovodu iz potoka Reke.

(Slovensko gledališče.) Jutri v nedeljo dne 4. novembra predstavljala se bode burka v treh dejanjih „Jednajsta zapoved“ prvikrat na slovenskem odru. Češki spisal Ferd. Fr. Šamberk, poslovenil S. S.

(Nasledki pijanosti.) V torek pozno v noči prišel je barvar Janez Leben, doma na Babni Gorici, v neko krémo pri Šentvidu ter šel spat na hlev, a se je zvrnil z vrha lestve ter mrtev obležal.

(Zagrebska policija) prišla je noro Elizabeto Hofman, rojeno v Sodrašici, ki je že večkrat nad-

*) Zaradi pomanjkanja prostora zaostalo. Op. vred.

legovala mestno blagajnico, naj ji izplača njeno glavnico kot dedščino po banu Jelačicu, kardinalu Hayliku in drugih sorodnih aristokratih.

(Tatvina.) V gostilni (Nr. 1) ukradel je te dni neznan tat denarja in zastavni list za zlato uro v skupni vrednosti 500 gld.

(Osemdesetletnico) praznuje jutri dolgoletni učitelj in sedanjí župan v Št. Vidu pri Zatičini g. A. Turk.

(„Rimskega Katolika“) izšel je drugi zvezek. Vsebina mu je: Rimski papež in prostost. — Več luči. — O krščanskem idealizmu. — Katoliški liberalizem. — Pisma o vzgoji. — Nekonfesionalna šola, vera, narodnost. — Črtice o ruski cerkvi. — Narodna prosveta. — Ljudska šola. — Pamet in sv. pismo o narodnosti. (Kulturni panslavizem.) — O bistvu cerkve. — Listek. (Iz dnevnika Štefana Hodulje. Židovstvo in framonstvo.) — Slovstvo. (Gorazd.) — Ogled po katoliškem in slovanskem svetu.

(Lloydov parnik „Mars“) zadel je meseca avgusta t. l. v Bosporu ob ruski parnik „Kastroma“. „Mars“ se je potopil, in lloydova družba morala bi plačati veliko svoto, da bi ga vzdignila in popravila. Tudi z dinamitom si ga ne upajo razstreliti, ker bi bile v nevarnosti hiše na obrežji. Zato ga bodo potegnili v globoko morje, da ne bo oviral vožnje.

(V Zagrebu) se je osnoval odbor z namenom, da v proslavo cesarjeve 40letnice zgradé deželni zavod za odgojo gluhonemih otrok, katerih je v Hrvatski in Slavoniji po popisu 1880. leta 2335. Ustanovniki plačajo jedenkrat za vselej 50 gld., podporni člani 4 gld. na leto.

(Redka prikazen.) Na Težki Vodi pri Novem Mestu evela je pri cestarju jablana dne 29. oktobra.

(Rodovitna trta.) V Sobotki ima neki posestnik na svojem dvorišču trto „izabelo“. Stara je 24 let in rodi vsako leto do 800 grozdov; letos pa je rodila 1024 grozdov.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Franc Murkovič premeščen je iz Zavrč v Jarenino, č. g. Stuhar pa iz Jarenine na Bizeljsko.

Telegrami.

Dunaj, 2. novembra. V sredo se je zaročila Dona Blanca, princesinja bourbonska, z nadvojvodo Leopoldom Salvatorjem.

Dunaj, 2. novembra. Poslanikom v Vatikanu je imenovan grof Friderik Revertera.

Belgrad, 2. novembra. Kralj je predvčerajšnjim sprejel Ristića, Garašanina in Gruića v daljši avdijenci. Pogovor je nekda na kralja naredil najboljši vtis.

Berolin, 3. novembra. „Nord. Allg. Ztg.“ odgovarja „Germaniji“, da pruska vlada l. 1869. ni nasprotovala katoliški cerkvi. Nasprotno. Bismarck ji je bil prijazen ter je priporočal, naj bodo naklonjeni katoliški cerkvi.

Hag, 2. novembra. Vsako uro pričakujejo smrt kraljevo.

Da bi veda postala občno blago množice, to je težnja sedanjega časa. Izpodrivajo se nevednost, predsodki in goljufija in vsakdo naj vé, kakó se more bojevati zoper svojo bolezen. Tej prosvetni nameri so popolnoma primerne lekarnarja Rich. Brandta švicarske kroglice, ki niso tajno sredstvo in pri kojih vé vsakdo, kaj in zakaj jih zavziva. Ne tajno sredstvo, marveč pravcato domače sredstvo za narod so švicarske kroglice, takó v svoji pripravi in zdravitni sestavi, kakor tudi zaradi svoje nizke cene. In narod zna popolnoma ceniti te prednosti švicarskih kroglic, to dokazujejo nešteta priznalna pisma, ki so na razgled iz vseh delov Avstrije in Nemčije. Zahtevajo naj se pa vedno s posebno pazljivostjo na krstno ime lekarnarja Richarda Brandta švicarske kroglice, ker se prodajajo mnogi mamljivo ponarejeni svaljčki. Prezreti se ne sme, da ima vsaka pristna škatljica kot etiketo bel križ v rdečem polju in zaznamovanje Rich. Brandta švicarske kroglice. Vse drugačne škatljice naj se zavrnejo. (13)

Zahvala.

Na sijajnem, povsem vrednem in dostojnem izidu slavnostnega koncerta, kateri je priredilo „Slovensko učiteljsko društvo“ v proslavo cesarskega jubileja, se podpisani odbor vsem sodelujočim faktorjem in blagim podpirateljem najiskrenejše zahvaljuje, osobito pa veleslavnemu deželnemu odboru, ki je za koncert brezplačno prepustil redutno dvorano, visokorodnemu gosp. c. kr. polkovniku za prijazno dovolitev vojaške godbe brez odškodnine, gosp. ravnatelju plinarne za darovano svečavo, gosp. glasbenemu ravnatelju, profesorju A. Nedvedu za arangement ter jako spretno in požrtvovalno vodstvo, slavnemu sodelujočemu učiteljsvu in gospod. gojenkam c. kr. učitelj. izobraževališča, oziroma blagorod. gospodu ravnatelju Bl. Hrovath-u; gosp. H. Turku za postrežljivo razprodajnostopnie in posebno na slavnemu občinstvu za mnogobrojno vdeležbo in izkazano radodarnost Slava!

Slavnostni odbor.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	arakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	730.9	11.0	sl. jzap.	oblačno	10.90
2. u. pop.	730.4	13.4	"	"	dež
9. u. zveč.	728.5	10.4	"	"	

Srednja temperatura 11.6° C., za 4.6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 25 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	82 " 70 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 75 "
Akcije avstr.-ogerske banke	875 " — "
Kreditne akcije	309 " 90 "
Francoski napoleond.	9 " 64 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 60 "

Kranjska deželna zaveza požarnih bramb.

Objava.

V kratki dōbi obiskali bodo izvoljeni nadzorniki zavezine požarne brambe ter natanko pregledali vso njihovo uredbo; dotična izvestja se bodo predložila slavnemu deželnemu odboru. Prostovoljne požarne brambe po deželi, koje še niso pristopile zavezi, se s tem pozivljajo, da to učinijo z ozirom na svojo lastno korist ter svojo pristopno izjavo dološljejo zavezinemu odboru.

Od zavezinega odbora.

Ljubljana, dné 3. novembra 1888.

(1) Doberlet, predsednik.

V Šmariji na Dolenjskem

dá se v najem

hiša št. 14

z dvema nadstropjema

stoječa tik farne cerkve ter poleg državne ceste. Jako pripravna za krēmo, mesarijo in prodajalnico. Natančnejše poizvé se pri lastniku **Janezu Karalju** hiš. št. 10 v Šmariji. (1)

Št. 17896.

Razglas.

(1)

Mestni magistrat naznanja, da je visoka c. kr. deželna vlada v razpisom dné 28. okt. t. l. št. 11434. zopet

dovolila konjske semnje,

in da se torej smejo konji že na mesečni živinski somenj, ki bode v Ljubljani v četrtek, dné 8. novembra 1888, prignati.

Mestni magistrat v Ljubljani

31. oktobra 1888.

! Vsi stroji za kmetijstvo !

posebno za sedanjo dōbo.

Škoporeznice

po najnovejših sistemih. Izdelovanje v 30 raznih velikostih in jamčeno izvrstnih sestavah; najceneje in pod jako ugodnimi pogoji jih prodaja

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse Nr. 78.

Obširni katalogi na zahtevanje zastoj in franko. — Na vsako vprašanje se radovoljno odgovarja.

Jamči se za najboljši material in izborro delovanje strojev.

Posredovalci se vsprejmo ter dobro plačajo, isto tako poštēni agentje. (1)

Dittmar-ove **bliščeče svetilnice**
dobé se v raznih velikostih pri **P. KAJZEL-u** v Ljubljani.

Varujte svoje konje mokrote in mraza!

Glavna zaloga prve in največje tovarne

Konjskih plaht

razpošilja svoje jako solidno in trajno izdelane težke, masivne plahte po nastopnih čudovito nizkih cenah:

Konjske plahte najboljše vrste,

190 cm. dolge, 130 cm. široke, s sivo podlago in živimi bordurami, goste in gorke, komad samó

1 gld. 50 kr.

Iste, 2 m. dolge, 1½ m. široke, komad samó gl. **1.80.**

Elegantne, žvepleno-rumene fijasarske plahte

s štirikratnimi širokimi, črno-rudečimi ali modro-rudečimi bordurami, blizo 2 metra dolge in 1½ metra široke, komad samó

2 gld. 50 kr.

Krasne, zlato-rumene double-plahte za gospodo,

ki se moreje porabiti tudi kot jako lične preproge, komad

3 gld. 50 kr.

Na stotine priznatih pisem.

Vaši uzorec so došli ter Vas prosimo sedaj, da nam pošljete 24 komadov po gld. **1.50**, 12 komadov á gld. **2.50** in 17 komadov po gld. **3.50**. Oskrbništvo vorderberškega rudnika.

Razpošilja se v vse kraje po pošti, železnici ali ladijah proti poštnemu povzetju ali poprej poslani gotovini. Naslov: (3)

Tovarniška zaloga konjskih plaht

A. GANS, Dunaj, III., Seidelgasse 4.

Št. 7177.

Razglas.

(2)

Podpisani deželni odbor je sklenil, da se bodo izžrebane in konec decembra t. l. v izplačilo zapadle **kranjske zemljiščno-odvezne obligacije s kuponi**, kuponi sami in lit. A. obligacije pri **kranjski deželni blagajnici** takoj po **4½% eskomptirale**.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani dné 23. oktobra 1888.

Gospodom šolskim predstojnikom in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem

mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesno sterguljo, škarje za gosenice, ročno lopatico, drevesno žago, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno ščetko; orodja so vsa na **lepo popleskani leseni plošči vrejena**, po prav nizki ceni. (35)

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij

dobiti so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani komad po jeden krajear.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo J. J. NAGLAS-A Ljubljana, Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

**cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave**

po najnižjih cenah.

(90)

Cenilniki gratis in franko.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-
bolj praktično,
elegančno, moder-
no in priljubljeno
tapecirano pohiš-
veno orodje, pre-
oblečeno z moder-
nim in močnim
blagom in popol-

no pozameritje, to je s čopli in dolgimi franžami iz
blaga, izdeluje po — 38 gold. n. v. — zajamčeno dobro in
solidno narejene

Anton Obreza, tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa
v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem
najceneje. — Modroce na peresih (Federmastraten) 10 gl.
in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne
preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na za-
htevanje.

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanju teka,
slabosti želodca, smrdljivi sapi iz ust,
napetji, kislem riganji, koliki, pre-
hlajenji želodca, gorečici, kamenu,
preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji,
glavobolu (ako ima svoj izvir v že-
lodeci), želodčnem krču, zaprtju, pre-
obloženju želodca z jedili ali pijanci,
boleznih vsled glist, boleznih na vr-
nici in jetrah, ter zlati žili. — Cena
steklenici z navodom o rabi 40 kr.,
dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar Karol Brady,
Kremžir [na Moravskem].

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo.
Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi
koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo
ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka
steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varst-
vena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še pove-
dano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici,
da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli,
lek. Jos. Svoboda. — Postojna: lek. Fr. Baecareich,
— Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek.
Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek.
Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Črnomelj:
lek. J. Blažek. (37)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl.
50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po
10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za
otroke, okvire za svete in posvetne podobe
po mogoče nizkeje ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Tu je i.

1. novembra.

Pri **Maliču**: Weiss, Neu-
berger, Bohatsch, Gerich, Leh-
man, trgovci, z Dunaja. — N.
Reich, potovalec, z Ogerskega.
— Henrik Bartel, potovalec, s
Češkega.

Pri **Stonu**: Maksimilijan
Kraus z Dunaja. — A. Weiss
in S. Singer, trgovca, z Dunaja.
— vlt. pl. Hasehölz, z Dunaja.
— Adalbert Spitzer, potovalec,
z Dunaja. — Mallner z Bleda.
— Henrik Candolini, knjigo-
vodja, iz Kranja. — Königs-
berger, trgovec, z Dunaja. —
L. Hodnik, učiteljica, iz Trsta.
— Franc Furlani, knjigovodja,
iz Tolmina. — Solleti, uradnik,
iz Trsta. — R. Kandusch iz
Ponteba.

Pri **Avstrijskem caru**:
Franc Sakser iz Domžal. — J.
Juvančič iz Zaliloga.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktivna dne 30. junija 1887	frank.	97,872,236-55
Letni dohodki premij in obresti	"	18,678,393-10
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	"	191,108,220-84
V zadnji dvanajstmesčni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	"	58,038,225-— 1,510,786,529-58

Prospekte in druga pojasnila daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 2.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno** pa onim, ki imajo
skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar
puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši
pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu
udeleževati se njenih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale
rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje
važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl
takoj, potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani
otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej
starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega
čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb
za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (61)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12.)

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem Mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljše in sveže
zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih
zahval o naših izbornih skušenih domačih zdra-
vilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Du-
naji dve (in kemična tovarna), v Gradci (na
Štajarskem) ena, pa ena v Ljubljani. P. n. ob-
činstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da
spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi,
da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy**
poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR - ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY-
LAIBACH 1 STÜCK 20 2

katerim se ima na tisoče ljudi
zahvaliti za zdravje, imajo iz-
vrstno vplivajoče pri vseh boleznih
v želodcu in so neprekosljivo
sredstvo zoper: manjkanje
slasti pri jedi, slab želodec,
urak, vetrove, koliko, zlate-
nico, bljuvanje, glavoból,
krč v želodcu, bitje srea,
zabasanje, gliste, bolezní na
vrnici, na jetrih in zoper
zlató žilo. 1 steklenica velja
20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov
samo 8 gl.

Svarilo! Opozar-
jamo, da se tiste istinite ma-
rijacejske kapljice dobivajo
samo v lekarni Trnkóczy-ja
zraven rotovža na velikem
Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper
protin ter reumatizem, trganje po
udih, bolečine v križi ter žicah, ote-
klino, otrpnele ude in kite itd., malo
časa čez se rabi, pa mine popolnem
trganje, kar dokazuje obilno zahval.
Zahteva naj se samo „cvet zoper
trganje po dr. Maliču“ z zraven sto-
ječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat
4 gl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja,
ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hri-
pavost, vrtoglav, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 stekl.
56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

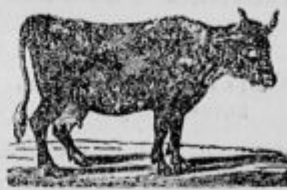
Kričistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so
že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega
telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodcu,
jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden
zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto
najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh
boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa
trganja po črevih,
bezgavk, vseh na-
lezljivih kužnih bo-
leznj, kašlja, pljuče-
nih in vrtinčnih bo-
leznj ter odpravlja
vse gliste, tudi vzdr-
žuje konje debele,
okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.
Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri
pretégu žil, ote-
kanji kolen, kopit-
nih boleznih, otrp-
nenji v boku, v križi
itd., otekanji nog,
mehurjih na nogah,
izvinjenji, tisevanji
od sedla in oprave,
prisušitel itd. skratka
pri vseh vnanjih bo-
leznih in hlbah. Steklenica z rabilnim navodom vred
stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo
v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani

zraven rotovža

(4)

in se vsak dan s pošto razpošilja.

Slovenski Žepni koledar za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v
Katol. Bukvarni, pri Jos. Gerberji in J. Giontiniju
komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot
novoletno darilo za kavarne, kojim se
dovoljuje primeren rabat. — Razproda-
jalcem po jako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“
**„Koledar katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“ za l. 1889,**

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med
drugim podaja veroučiteljem zapisnik
učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ do-
bivajo ta krasnovezani Koledar zastoj;
neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti
5 kr. več.

Priznano
najboljši in primeroma
najcenejši

fohnsdorfski
premog za domačo rabo

v zapečatenih vrečah ali
prosto v kosih (cel voz)

in v kompl. vagonih

edino le proti naročbi s pošto dopisnico
proti povračilu poštine.

Cenik s poskušnjo na zahtev.

T. DEBEVEC

Hilšar-jeve ulice št. 3, (Reher-jeva hiša.)

**Sekane in cele drva
na mero in vago.** (3)

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da
sem prevzel ter z današnjim dnem odprl

kovačijo

na Marije Terezije cesti šte. 6,
v Tönniesovi hiši,

katero je do sedaj oskrboval gosp. Ignacij
Praprotnik.

Priporočam se slavnemu občinstvu za
obilna naročila vseh v kovaški obrt spada-
jočih del, kot: podkovanja konj, okovanja
voz itd., ter obetam, da bodem delal vsikdar
po naročilu ter vsakemu hitro, vestno, po-
šteno in po nizki ceni postregel.

Dobiti bodo v moji zalogi s časom tudi
popolno izdelani vozovi.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1888.

Franc Šiška,
kovaški mojster.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočamo za prekupe so oljate barve
v ploščevinastih posicah (Bleichbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

Sedanja kuhinja in sedanji način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nekatere ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih, posebno zjutraj; nabira se jim po zobeh nekaj lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodci leži jim kakor velika teža in včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabljenje, kojega tudi ne odstrani zavživanje jedil. Oči se jim vderó, roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekaterih mesecih pa v zvezi s zelenkastim i-meečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdi, da se mu suče cela glava; črevesa se mu zamaše, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina v očeh orumeni; voda gré pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dlje časa, ostane na dnu goščava; dostikrat se mu riga in pri tem dobí v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu srce pri tem močno vtrplje; vid njegov oslabi, črno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki. Vsled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodcu takó, da dobí bolno telo hrane in da se zopet povrne prejšnje zdravje. Učinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že rozprodani in izvanredno je število spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine boleznih raznih imen izvirajo iz neprebavljivosti; toda če je to slednje zlo odstranjeno, zgubé se tudi vsa druga, ker ta so v istini le znamenja prave te bolezn. Zdravilo je „Shäker-ekstrakt“. Spričevala tisočeri, ki pohvalno govoré o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilji. Ta izvrstni lek se dobí v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vsled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom „Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine v glavi in zadušne rumenice. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne pro-
vzročujejo nikakoršnih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ gld. 1-25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr.

Svari se pred ponarejanji, ki so brez vse vrednosti ter še celo škodljivo vplivajo.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,**
Limited London 35 Faringdon Road E. C.

V zalogi ima in razpošilja „Seigelove kroglice“ Ivan Nep. Harna, lekarna „zum gold Löwen“ v Kremžuru na Mo-
ravskem. Dalje v lekarnah: Koroško, Kranjsko, Primorsko: Ljubljana, Ub. pl. Trnkóczy, G. Piccoli; Celovec, Peter
Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; Breze, Št. Mohor, Prevalje, Gostentschnig; Trbiž, Beljak, dr. Kumpf, Frid.
Scholz; Velikovec, Volšperg, Ajdovščina, Idrija, Kamnik, Pulj, J. Cabuchio; Reka, G. Prodani; Gorica, J. Cristofolletti,
Pontoni, A. Gironzoli; Trst, Sattina A., al Camelo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravallo, al Redentore G. Zanetti,
alla Sesta d'oro; Novigrad, Nik Bar. Gionović; Spljet, Aljinović, Foeigl; Zader, Andreović; Susak pri Reki, Mali
Lošinj, O. Viviani, in v večini ostalih lekarn v cesarstvu.

Prostovoljna dražba!

Dne 5. novembra t. l. prodajal se bode parceloma tudi pod nastavljenno ceno po sodnijskem potu v
Količevem iz zapuščenine Jakoba Kočevarja mljn v Količevem št. 22 pri Kamniku, z izvrstno vodno silo,
tudi v druge industrijske namene pripraven, hiša in poslopja z „fundus instructus“ om vred, po klicani
ceni 11.599 gl. 15 kr., dalje njive, travniki in gozdi. — Ara (vadium) 10% nastavljene cene. — Tretjina
kupnine plačati je v 14 dneh, ostalo v dveh mesecih. — Nadaljni pogoji poizvedó se pri okrajni sod-
nji na Brdu. Dne 7. novembra bode dražba premičnih rečij. (10)

Katoliška tiskarna

priporočá raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR

za leto 1889.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiti je v „Narodni tiskarni“, v bukvarni J. Giontini-ja
in pri J. Gerber-ji. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Vsebina: Popoln kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slovanska
imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji
evropski. Splošnje določbe e. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine
kolkov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Štiridesetletnica vladanja cesarja
Franca Josipa I. Naši zasluzni možje. Božja pota Slovencev. Na sveti večer.
Smešnice. — Naznanila. (4)

Za čas stavbe

priporočá

Andrej Drušković-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna
in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samo-
kolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine
za oboke, priznano najboljši kamniški Portland- in Ro-
man-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak,
kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in
njih posamezna dela.

Pri stavbah,

kjer ni blizu vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo,
s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem
mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane
vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene
cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za
gnojenje polja.